

فلم رويو:

سوديش

فلم لگان دے نرديشک آشوتوش گوواریکر دی نویں فلم سوديش سال دے شروع وچ آئی اتے کافی چرچا دا وشا رہی ہے۔ اس وچ شاہرخ خان نے نانک دی بھومیکا نبھائی ہے اتے نویں اداکارا گائتری جوشي نے نائیکا دا کردار ادا کیتا ہے۔

موہن (شاہ رخ خان) اک نوجوان سائنسدان ہے جو امریکہ وکھے واشنگٹن وچ ناسا (نیشنل ایرونوٹکس اینڈ سپیس ایجنسی) وچ پراجیکٹ منیجر ہے۔ اوہ امریکہ پڑھن لئی آیا سی تے پڑائی ختم کرن دے بعد اُتھے ہی نوکری کر لئی۔ اوہنوں امریکہ وچ رہندے ۱۲ سال ہو چکے ہن اتے اپنے کم وچ بہت ماہر تے ہُشیار ہے۔ اوہدے نال دے کم کرن والے سارے لوک اوہنوں بہت ہی پسند کردے ہن تے اوہدا اُچ-افسر وی اوہنوں کافی پسند کردا ہے۔ اوہ کافی آرام دی زندگی جی رہا ہے پر کدی کدی اوہ اپنے بچپن، اپنے ماپیاں اتے ہور گزریاں گلاں بارے سوچدا ہے اتے اداس ہو اُٹھدا ہے۔ بیشک اوہدے ماں باپ تان ہن اس دُنیا وچ نہیں رہے پر اوہ کاویری اماں بارے سوچدا ہے جہنے اوہدی پرورش کیتی سی۔ کاویری اماں ہالے جیوندی ہے پر اوس نال موہن کوئی سنپرک نہیں رہا۔ اوہ محسوس کردا ہے کہ ہن صرف کاویری اماں ہی اک ایسا سوتر ہے جو اوہدیاں گزرے زمانے دیاں یاداں نال اوہنوں جوڑدا ہے۔ اوہ اک اکلایا محسوس کردا ہے اتے محسوس کردا ہے کہ کاویری اماں بارے بھل کے اُونے بڑی غلطی کیتی ہے۔ اوہ کاویری اماں نوں ملن دی یوجنا بُٹاؤندا ہے اتے کم توں دو ہفتے دی چھٹی لیکے ہندوستان آ جاندا ہے۔

دلی ایڑ کے اوہ اتے اوہدا اک دوست جہدی کتاباں دی دُکان ہے کاویری اماں نوں ملن بزرگان دے آشرم جانندے ہن جتھے کاویری اماں دی رہائش ہے۔ پر اُتھے اُنہاں نوں پتہ لگدا ہے کہ کاویری اماں تان کسے لڑکی نال

یوقپیکدے اک پنڈ چرنپڑ جا چکّی ہے۔ آشرم توں اُنہاں نوں اوہدا پتہ
 مل جاندا ہے اتے موہن چرنپڑ جان دی سوچدا ہے۔ اوہدا دوست اوہدے لئی
 اک آرامدائک کیراوان گڈی دا انتظام کردا ہے۔ اس گڈی وچ ہر طرحاں
 دی سہولیت موجود ہے جویں کہ سون دا پر بندھ ہے، کمکاج کرن لئی میز کرسیاں
 ہن اتے بجلی پائی دا انتظام ہے۔ اوہدے دوست دی کتاباں دی ڈوکان تے
 ہی موہن دی ملاقات اک لڑکی نال وی ہوندی ہے جو اوہنوں چرنپڑ دا راہ
 دسّی ہے۔ موہن چرنپڑ ول گڈی تور لیندا ہے۔ لیہاؤندے کھیتاں وچیں لنگھدے
 راہیں اوہ آخر چرنپڑ پہنچ جاندا ہے۔ چرنپڑ اک چھوٹا جیہا پنڈ ہے۔ اک
 نیانا اوہنوں کاویری اما دے گھر لے جاندا ہے۔ کاویری اما اوہنوں ملے
 بہت ہی خوش ہوندی ہے۔ اوہ اس گھر وچ گیتا (گائتری جوشی) اتے اوہدے
 چھوٹے بہرا نال رہ رہی ہے۔ گیتا پنڈ دے سکول وچ ہی پڑاؤندی ہے۔ دلی
 وچ اپنی تعلیم ختم کر کے اوہ چرنپڑ پنڈ دے سکول وچ پڑاؤن آگئی سی
 ۔ کاویری اما اوہنوں دسّی ہے کہ گیتا اوہی کڑی ہے جس نال موہن بچپن وچ
 کھیڈیا کردا سی۔ موہن نوں اس بارے صرف دھندلا جیہا ہی یاد سی۔ کاویری
 اما اوہنوں دسّی ہے کہ اوسنے گیتا نال شرط لائی ہوئی سی اک دن موہن
 اوہنوں ملن لئی ضرور آئے گا اتے ایج ہن گیتا شرط ہار گئی ہے۔ کاویری
 اما گیتا دے چھوٹے بہرا چیکو نوں موہن نال سکول بھیج دی ہے تان کہ اوہ
 گیتا نوں مل لوے۔ سکول وچ پہنچ کے جدوں اوہ گیتا نوں ملدا ہے تان
 ایہہ اوہی کڑی ہوندی ہے جہنوں اوہ دلی وچ کتاباں والی ڈوکان تے ملیا
 سی اتے جسنے اوہنوں چرنپڑ دا راہ دسیا سی۔

موہن کاویری اما، گیتا اتے چیکو دے گھر وچ رہندا ہے پر سوندا اپنی
 کیراوان گڈی وچ ہی ہے جتھے اوہ آرام وی کر سکا ہے اتے اپنا کم وی۔
 اوہ اپنے دفتر نال سنپیک کرن دی کوشش کردا ہے پر اوہدا سیل فون اُتھے
 کم نہیں کردا۔ پنڈ وچ اک چھوٹا جیہا ڈاک خانہ ہے پر انٹرنیٹ دی سہولیت
 نہیں کہ جس نال اوہ اپنے دفتر نال سنپیک کر لوے۔ پنڈ وچ بجلی وی چنگی
 طرحاں نہیں اُوندی اتے پنڈ دی پنچائت دے اک اکٹھ وچ پنڈ دے لوک
 پنڈ دے مثلیاں بارے بلاک افسر نال وی بجلی نہ اُون بارے سوال اُٹھاؤندے

ہن۔ افسر دسدا ہے کہ بجلی دی قلت دور کرن لئی سرکار یوجنا بنا رہی ہے۔ پر پنڈ دے لوک ایہہ جواب کئی سالوں تو سُنڈے آ رہے ہن پر بجلی نہیں آؤندی۔ ڈاکخانے وچ اک فون ہے جتھوں اوہ اپنے دفتر ٹرنک کال ملا کے سنپک کرن دی کوشش کردا ہے پر ڈاکخانے وچ وی بجلی نہیں۔

پنڈ دے سکول وچ، جتھے گیتا پڑاؤندی ہے، بہت گھٹ بچے آؤندے ہن۔ زات پات کر کے لوک اکو سکول وچ بچیاں نوں نہیں بھیجدے اتے نہ ہی لڑکیاں نوں سکول بھیجدے ہن۔ پنڈ دی پنچائت سکول دی عمارت پور لوڑاں لئی ورتتا چاہندی ہے کیونکہ سکول وچ بچے گھٹ ہی ہن۔ پنچائت گیتا نوں تن مہینے دی موہلت دندی ہے اتے کہندی ہے کہ جے بچیاں دی گنتی نہ ودھی تاں امارت خالی کر کے سکول کیسے پور تھان لاؤنا پویگا۔ موہن پنڈ دے اک دو بندیاں نوں نال لیکے لوکاں کول جاندا ہے اتے انہاں نال بچیاں نوں سکول بھیجن لئی گل بات کردا ہے۔ زاتپات نال نقصان، لڑکیاں نوں سکول نہ بھیجن نال کس تراں انہاں دا اتے پنڈ دا نقصان ہوندا ہے، بارے بحثاں کردا ہے۔ اکھیر لوک بچیاں نوں، لڑکیاں نوں سکول بھیجن لئی راضی ہو جاندا ہے۔

ہن موہن کاویری اماں نوں وی اپنے نال امریکہ لے جانا چاہندا ہے پر اوہ جانا نہیں چاہندی۔ اوہدے زور پاؤن تے کاویری اماں گجھ دن سوچن لئی وقت منگدی ہے۔ اسے دوران کاویری اماں گیتا دے پریوار دی زمین دا حالا اک کسان کولوں وصولن اوہنوں اک دوسرے پنڈ بھیج دی ہے۔ موہن اتھے جا کے ویکھدا ہے کہ اوس کسان دی حالت بہت ہی ماڑی ہے۔ کسان اوہنوں دسدا ہے کہ اوس دے ٹبر دا بہت ہی مندا حال ہے۔ اس بہیزے حال کر کے اوسنے شہر جا کے نوکری کرن دی وی سوچی سی لیکن شہراں وچ وی بے روزگاری ہون کر کے اتھے جا کے رُلن دے الاوا پور گجھ نہیں۔ ٹھیکے دار اتے مزدوری کرن والیاں دے وچولے ہی سہہ گجھ پڑپ جاندا ہے ہن۔ اس کسان دی حالت دیکھ کے موہن اس پنڈ توں بہت ہی دکھی واپس آؤندا ہے۔ کاویری اماں اوہنوں دسدی ہے کہ ایہہ تال پر پنڈ دے غریب کساناں دا حال ہے۔

سکول دی مہم وچ کامیاب ہون دے بعد موہن پنڈ دے لوکاں نوں بجلي پیدا کرن لئی لامبند کردا ہے۔ لوک اپنے آدم نال پنڈ دے اک چشمے توں پانی اک چھوٹے جہے تلاب وچ لیا کے فر اوہنوں زور نال تھلے سُنکے ٹربائین نال بجلي پیدا کر لیندے ہن۔ پنڈ وچ ہن بجلي دِنرات رہندی ہے۔ لوک اس گل توں بہت خوش آتے اُتثابت ہن۔ کئی سال سرکار توں آساں کرن دے بعد اُنہاں نے آپ اپنی طاقت نال بجلي دا مثلاً حل کر لیا سی۔

اس پراپتی دا سپہرا سبہ لوک موہن دے سر بٹھدے ہن۔ اسے دوران موہن آتے گیتا آپس وچ پیار کرن لگدے ہن پر گیتا امریکہ جان لئی راضی نہیں۔

موہن سوچدا ہے کہ اوہ پنڈ وچ نہیں رہ سکدا تے اوہ واپس امریکہ آجاندا ہے۔ اوہدا پراجیکٹ کامیاب ہوندا ہے۔ پر اوہ خوش نہیں رہیندا۔ اوہنوں دیش دی، پنڈ دی، گیتا دی، کلویری اما دی یاد ستاؤندی رہندی ہے۔ اک دن اوہ ہندوستان واپس آؤن دا فیصلہ کر لیندا ہے آتے اپنی نوکری چھڈ کے ہندوستان واپس آجاندا ہے۔ فلم دے آخری درش وچ موہن پنڈ وچ ڈاکیئے نال گھل رہا ہے آتے فلم ختم ہو جاندی ہے۔

سودیش وچ ہندوستان دے پنڈاں دے بہیڑے حال نوں بہت ہی مہارت نال وکھایا گیا ہے۔ آزادی دے ۵۸ سالں بعد وی پنڈا وچ گریٹیاں، بھگہ، غُربت، جہالت آتے اندھکار زوراں تے ہے۔ کوئی وی سرکار لوکاں دے مثلیاں دے حل ول کوئی دھیان نہیں دندی۔ جو گجھ ہوندا ہے لوک اپنی طاقت نال، اپنی ہمت نال کردے ہن۔ سرکار اپنی کوئی وی زمہواری نبھاؤن توں مُنکر ہے۔ اسدے نال ہی ودیشاں وچ وسدے ہندوستانیوں دی اپنے مُلک بارے بھاونواں نوں وی چنگی تراں پیش کیتا گیا ہے۔ موہن دے جذبات بہت ہی نوجواناں دے جذبات ہن۔ ہالیا وقتاں وچ موہن وانگ سینکڑے ہی نوجوان گجھ کرن لئی امریکہ توں ہندوستان واپس آ رہے ہن۔ اصلیت وچ ایہہ فلم اک سچی کہانی دے ادھار تے بنی ہے

فلم وچ پنڈاں دا مندا حال، سرکار دی نالائقی، نوجواناں دے جذبات آتے لوکاں دی اپنی ہمت آتے سپہلتا دی داستان نوں کافی سچھے ڈھنگ نال وکھایا

گیا ہے۔ ایہہ گل ٹھیک ہے کہ پنڈا آتے شہراں وچ لوکاں دا بُرا حال ہے۔ ایہہ گل وی دُرست ہے کہ لوک آپ ہی آپنی طاقت نال درپیش مثلیاں نوں حل کر سکدے ہن۔ پر پنڈوستان دا اتہاس آتے تمام دُنیاں دے دیے کچلے لوکاں دا اتہاس، مزدور جماعت دا اتہاس ایہہ دسدا ہے کہ انہاں مثلیاں دے حل لئی جدوں تک لوک اک لہر دے طور تے اکٹھے ہوکے سیاسی طاقت لئی سنگھرش نہیں کردے آتے طاقت آئیے ہتہ وچ نہیں لیندے انہاں چر بہاوے اکا دکا پنڈا وچ بہاویں کجھ سپہلتا حاصل کر وی لین پر سَموچے طور تے انہاں دی حالت بُہتی سُدھر نہیں سکدی۔ موہن اک پڑھیا لکھیا نوجوان ہے، اوہدے جذبات وی سہی ہن پر اوہ اس سچائی ول بالکل ہی دھیان نہیں دندا کہ سارے پنڈوستان دے دیے کچلے لوکاں دی حالت بہتر کرن لئی اک وشال لوک-لہر جتھیند کرن دی لوڑ ہے۔ اوہ صرف واپس پنڈ وچ آکے ہی خوش ہے۔ فلم وچ نویں اُساری لئی لہر چلاؤن آتے اوہنوں جتھیند کرن لئی لوکاں نوں لامبند کرن ول کوئی سنکیت جاں اشارہ نہیں۔ انج لگدا ہے کہ موہن پنڈ آکے اس چھوٹی جیہی کامیابی نال ہی سنتشٹ ہے۔ ایہہ راہ لوکاں دا عُربت، جہالت، لُٹ کھسٹ آتے گُرتیاں ختم کرن دا راہ نہیں آتے نہ ہی بے انصافی آتے پنیرے توں مکتی دا راہ ہے۔ صرف اک پنڈ تائی مہیدود رہ جان نال کوئی گل نہیں بنن والی۔ اس کرکے اس فلم دی پیشکاری ودھیا ہون دے باوجود وی ایہہ لوکاں نوں آپنی مکتی دا اصلی تے سہی راہ وکھاؤن وچ اسپہل رہی ہے۔ ایہہ صرف اڈھا سچ ہی پیش کر سکی ہے تے مہیدود ہے۔ نتیجے وچو اک جھوٹہ پو نبڑدا ہے۔

فلم وچ مگھ اداکاراں دی اداکاری دے علاوہ سواد وی ڈھکویں آتے سوجھ والے ہن۔ گیت آتے سنگیت وی سنویدنشیل ہن۔ پر ایہہ فلم کسے راہ دی سیدھ دین دی غیر حاضری وچ ہلکی ہوکے رہ جاندی ہے۔ کسے حد تک ایہہ مدھ شریئی دی سنکیرن سیاسی سوجھ نوں ہی درساؤندی ہے جو اک چھوٹے جہے دائرے تک ہی سیمت رہندی ہے۔ آج، جد کہ دُنیاں دے لوکاں نے اک منگھتا اک سنگھرش دا نعرہ بلند کیتا ہے، صرف اک پنڈ تک ہی مہیدود رہ جانا تاریخی لوڑ نوں نہ سمجھنا ہے۔ ایہہ پنڈوستانی درشن دی بُنیادی سیدھ

وسدھا کُننُب بھاو ساری دُنیا ساڈا پریوار ہے، دے وی اُلٹ ہے۔ لوکاں ساہمے
اَجّ تمام منکھتا دی مُکتی دا سوال ہے۔ دیش بھگت، اگانھ و دھو اَتے روشن
خیال لوک صِرف اِک پنڈُ جاں شہر تگّ ہی میہدود نہیں رہ سکدے۔ اِس وشویکرن
اَتے سامراجی دور وِچ کسے اِک پنڈُ جاں شہر دی مُکتی نہیں ہو سِکدی اَتے
نہ ہی خوش حالی ہو سِکدی ہے۔ ہاں اِک شُرِوآت ضرور ہو سِکدی ہے۔